

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของประชาชน
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Systematic Random Sampling จากประชากรที่มีบ้านพักอาศัยในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่หัวหน้าครอบครัว หรือตัวแทนที่เป็นสมาชิกในครอบครัว รวมจำนวน 380 ราย แต่เนื่องจากความจำกัดด้านระยะเวลาการศึกษา จึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีจับฉลากให้เหลือจำนวน 200 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายจากบ้านเรือนและการจัดการของเสียอันตราย การวัดพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน และความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) ค่าร้อยละ (Percentage distribution) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบสมมติฐานใช้สถิติวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) และค่าที (t-test)

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลสถานภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาสูงสุดระดับอุดมศึกษา (ตั้งแต่ปริญญาตรีหรือสูงกว่า) มีสถานภาพโสดและสมรสแล้วในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ขณะนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างในสถานประกอบการ ห้างร้าน หรือบริษัทในจังหวัดเชียงใหม่ และมีรายได้เป็นของตนเองจากการประกอบอาชีพ

5.1.2 ข้อมูลด้านบ้านพักอาศัย

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีบ้านพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว รองลงมามีบ้านพักอาศัยประเภททาวน์เฮาส์ เป็นบุคคลที่เคยพักอาศัยในที่อาศัยปัจจุบันมาแล้วระหว่าง 6-10 ปี ปัจจุบันกลุ่มตัวอย่างพักอาศัยกับสมาชิกคนอื่น รวมแล้วระหว่าง 3-4 คน ทั้งนี้ตนเองมีสถานภาพในครอบครัวเป็นบุตร รองลงมามีสถานภาพเป็นหัวหน้าครอบครัว

5.1.3 ข้อมูลด้านการรับข่าวสารของเสียอันตราย

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กว่า 1 ใน 4 เคยรับข่าวสารเกี่ยวกับของเสียอันตราย โดยมีสัดส่วนการรับข่าวสารดังกล่าวไม่ถึงครึ่ง หรือ นาน ๆ ครั้ง จากสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยรับข่าวสารดังกล่าว มีความปรารถนาที่จะรับข่าวสารด้วยเช่นกัน

5.1.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับของเสียและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน ส่วนใหญ่หรือกว่า 2 ใน 3 มีความรู้เกี่ยวกับของเสียและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในระดับดี

5.1.5 พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่หรือกว่า 2 ใน 3 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในระดับปฏิบัติปานกลาง ส่วนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายรายด้านพบว่า มีพฤติกรรมการจัดเก็บสารอันตรายในบ้านเรือนในระดับปฏิบัติปานกลางค่อนข้างดี มีพฤติกรรมการคัดแยกของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกันกับพฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

5.1.6 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย

กลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 200 คน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่

1) ปัจจัยส่วนบุคคล

ก. ด้านสถานภาพสมรส

ข. ด้านระดับการศึกษา

2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ก. ด้านสถานภาพการทำงาน (อาชีพ)

5.1.7 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตราย

กลุ่มตัวอย่างที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียภายในที่อยู่อาศัยของตนเองมาก จึงเห็นว่าจำเป็นต้องมีอุปกรณ์หรือภาชนะเพื่อแยกของเสียให้ชัดเจน และสถานที่วางภาชนะควรอยู่ใกล้ที่อยู่อาศัย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน กรณีศึกษาประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของประชาชน

จากผลการศึกษาที่ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน 3 ด้าน คือ 1) พฤติกรรมด้านการจัดเก็บสารอันตรายในบ้านเรือน 2) พฤติกรรมการคัดแยกของเสียอันตรายจากบ้านเรือน และ 3) พฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตรายจากบ้านเรือน พบว่า พฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อวิเคราะห์รายด้านจะเห็นว่า

ก) พฤติกรรมด้านการจัดเก็บสารอันตรายในบ้านเรือนของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง และพฤติกรรมระดับปฏิบัติดี ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ข) พฤติกรรมด้านการคัดแยกของเสียอันตรายจากบ้านเรือน กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในระดับปานกลาง และพฤติกรรมระดับปฏิบัติน้อย ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ค) พฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตรายจากบ้านเรือน กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมในระดับปานกลาง และพฤติกรรมระดับปฏิบัติน้อย ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมด้านการจัดเก็บสารอันตราย กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมค่อนข้างดีทั้งนี้ เป็นเพราะรายการแสดงพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างนั้นเกี่ยวข้องกับการดูแล จัดเก็บ ตรวจสอบ และการปฏิบัติต่อสารเคมี น้ำมันเครื่อง สารพิษ และน้ำยากำจัดศัตรูพืชและแมลงอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างให้ความตระหนักเป็นอย่างดี จึงจำเป็นต้องตรวจสอบ ดูแล และควบคุมมิให้เกิดอันตรายต่อสภาพแวดล้อมภายในบ้าน ตลอดจนมิให้สร้างปัญหาด้านความเป็นพิษกับบุคคลภายในบ้านด้วย ด้วยเหตุดังกล่าวพฤติกรรม การคัดแยกและการทิ้งของเสียที่ถูกใช้งานจนหมดสิ้นแล้ว เป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมองเป็นเรื่องไกลตัว จึงให้ความสนใจในการคัดแยก ประกอบกับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างเป็นครอบครัวขนาดเล็กจึงไม่ให้ความสนใจในการจัดการภาชนะเพื่อแยกเก็บของเสียที่เป็นพิษ ของเสียที่สามารถนำมาใช้ใหม่ หรือขยะเปียก ขยะแห้ง และขยะพิเศษ ออกจากกัน

5.2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย

1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับของเสียอันตรายและการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกน้อยมากกับพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตราย

2) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน และระยะเวลาที่อยู่อาศัย ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน ผลการศึกษาดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าสถานภาพสมรสที่ต่างกัน มีความสนใจและใส่ใจกับปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจากสารพิษ ขยะมีพิษภายในบ้านเรือนต่อบุคคลรอบข้างแตกต่างกัน ผลของการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่สถานภาพโสด จะมีคะแนนพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านน้อยกว่ากลุ่มที่มีสถานภาพสมรส หรือเคยสมรสแล้ว

3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย สถานภาพการทำงาน (อาชีพ) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การรับข้อมูลข่าวสาร และประเภทของที่พักอาศัย

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคมด้านสถานภาพการทำงาน (อาชีพ) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน การรับข้อมูลข่าวสาร และประเภทของที่พักอาศัย ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน ผลการศึกษาดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า สถานภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้าน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่ทำงานในสถานประกอบการจะมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูงกว่ากลุ่มอาชีพอื่น แสดงว่ากลุ่มอาชีพดังกล่าวมีกรอบในการปฏิบัติเกี่ยวกับความสะอาดภายในสำนักงาน เพราะแต่ละแห่งต้องการความประหยัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ดังนั้นการจัดการความสะอาดภายในสำนักงานจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากพนักงานมากกว่าหน่วยงานลักษณะอื่น ๆ เพื่อเสริมกับพนักงานดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในสำนักงาน กลุ่มตัวอย่างจึงได้นำ

ความเคยชินกับวิธีการปฏิบัติด้านความสะอาดจากสำนักงานมาใช้ในชีวิตประจำวันตามที่พักอาศัยของตนเองอีกด้วย เมื่อร่วมกับการได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับขยะอันตราย กลุ่มตัวอย่างจึงตระหนักถึงผลเสียที่อาจก่อกระทบต่อบุคคลทั่วไป และส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายภายในบ้านเรือนโดยตรง

5.2.3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนในปัจจุบันว่า ขยะพิเศษ หรือกลุ่มขยะมีพิษค่อนข้างยุ่งยากในการจัดการหรือการจัดทิ้งมากที่สุด ทั้งนี้เพราะกลุ่มตัวอย่างมีสถานที่และภาชนะในการรวบรวมขยะจากบ้านเรือนที่เหมาะสม และไม่เหมาะสมในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งใกล้สถานที่พักอาศัยถึงขยะที่รอการจัดเก็บขยะจากบ้านพักอาศัย ทางราชการยังไม่ได้แยกประเภทถึงขยะตามประเภทที่เหมาะสม ด้วยเหตุดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างจึงมีข้อเสนอแนะให้ประชาชน และองค์กรทั่วไปจัดการด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายให้ถูกต้อง กล่าวคือ ควรแยกประเภทขยะเพื่อการจัดเก็บ หรือทิ้งในภาชนะให้ตรงประเภทของขยะหรือของเสีย

5.2.4 เปรียบเทียบการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือน ของประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสีย ซึ่งผลการศึกษานี้ แตกต่างจากการศึกษาของ วิรัช ชมชื่น (2536) ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองนครปฐม ที่พบว่าสถานภาพสมรสโสด จะมีพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องกว่าสถานภาพสมรสแล้ว ส่วนด้านระดับการศึกษานั้นผลการศึกษารั้งนี้จะแตกต่างจากการศึกษาของ วิรัช ชมชื่น (2536) พบว่า ผู้มีระดับการศึกษา สูงจะมีพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะถูกต้องมากกว่ากลุ่มระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า และแตกต่างจากการศึกษาของ ชลธิชา ตั้งอัน (2534) ที่พบว่า แม้บ้านที่มีการศึกษาระดับสูงตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จะมีความรู้ความเชื่อเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในครัวเรือนมากกว่ากลุ่มแม่บ้านที่มีการศึกษาต่ำกว่า และแตกต่างจากการศึกษาของ นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2541) พบว่า

บุคคลที่มีการศึกษาสูง จะเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในเรื่องขยะและการกำจัดขยะดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาดูกว่า ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาครั้งนี้แตกต่างไปจากผลการศึกษาของนักวิชาการรายอื่นอาจเนื่องมาจาก ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แม้จะมีความรู้สูง แต่ยังไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการจัดการขยะอันตรายจากบ้านมากนัก ประกอบกับตำบลสุเทพ บางส่วนสภาพยังเป็นสภาพท้องถิ่น การจัดการขยะอันตรายจากบ้านโดยการทิ้งขว้าง ดังจะเห็นได้จากแนวคิดของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม หมู่ที่ 14 ตำบลสุเทพ ที่เห็นว่าประชาชนทุกคนต่างเป็นคนสร้างขยะ แต่มักโยนความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่นจัดการให้ แม้ว่าคณะกรรมการจะพยายามรณรงค์การจัดเก็บขยะตามประเภทขยะเพื่อช่วยลดมลภาวะของสภาพแวดล้อม แต่ก็ปรากฏว่าไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรจากประชาชนในท้องถิ่น (นรินทร์ชัย พัฒนพงศา, 2541) จากเหตุผลดังกล่าว จึงอนุมานได้ว่ากลุ่มประชาชนในท้องถิ่นแม้ว่าจะมีระดับการศึกษาสูง แต่พฤติกรรมด้านการจัดการขยะอันตรายยังไม่สูงนัก

ส่วนปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพการทำงาน (อาชีพ) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการของเสีย กล่าวคือ กลุ่มอาชีพรับจ้าง มีพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยถูกต้องมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ผลการศึกษานี้แตกต่างจากการศึกษาของ สุวิมล ภักดีพิบูลย์ (2535) ที่พบว่า แม่บ้านที่ประกอบอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพรับราชการ เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น แต่การศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ วิรัช ชมชื่น (2536) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาจะมีพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยที่ได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ซึ่ง วิรัช ชมชื่น ได้อ้างเหตุผลว่า นักศึกษามีโอกาสได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องในสถาบันที่กำลังศึกษาอยู่ จึงส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะของนักศึกษาด้วย จากเหตุผลดังกล่าว สามารถนำมากล่าวอ้างกับผลการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่า กลุ่มอาชีพรับจ้าง ที่ส่วนใหญ่เป็นพนักงานในองค์กรเอกชน ซึ่งองค์กรดังกล่าวก็จะมีพฤติกรรมด้านการจัดการขยะในสำนักงานด้วยเช่นกัน การจัดการขยะที่ถูกต้องภายในสำนักงาน ตลอดจนการได้รับข่าวสารต่าง ๆ ด้านปัญหาการจัดการขยะของเทศบาลนครเชียงใหม่ จึงส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะของกลุ่มตัวอย่างด้วย ดังเหตุผลที่ วิภา

เพ็ญ เจียสกุล (2537) ที่กล่าวว่า การรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการขยะจะส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายจากบ้านเรือนของประชาชนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) ราชการโดยเฉพาะเทศบาลนครเชียงใหม่ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสารอันตรายให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลให้มากกว่าในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนหนึ่งแม้ว่าจะมีความรู้ความเข้าใจในระดับหนึ่งอยู่แล้ว แต่ความถี่ในการรับรู้ข่าวสารช่วยให้ประชาชนมีความรู้เข้าใจในประเด็นดังกล่าวเพิ่มมากขึ้นได้

2) ทางราชการควรเพิ่มข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการจัดการของเสียอันตรายให้ถูกต้องมากขึ้น ทั้งนี้แม้ว่าในการศึกษานี้จะพบว่าพฤติกรรมการจัดเก็บของเสียอันตรายในบ้านเรือน ประชาชนจะมีพฤติกรรมที่ถูกต้องแล้วก็ตาม แต่พฤติกรรมการคัดแยกของเสียอันตราย และพฤติกรรมการทิ้งของเสียอันตราย ประชาชนยังมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องมากนัก หากได้รับข่าวสารที่ถูกต้องต่อการปฏิบัติจะช่วยเปลี่ยนพฤติกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

3) เทศบาลนครเชียงใหม่ หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ ควรจัดสถานที่ และภาชนะในการจัดเก็บขยะประเภทต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปัจจุบันนี้สถานที่จัดเก็บขยะในเขตตำบลสุเทพยังมีอยู่ในปริมาณไม่มากนัก รวมทั้งภาชนะในการจัดเก็บก็มีได้แยกประเภทขยะเป็นการเก็บรวมปะปนกันไป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการคัดขยะในกระบวนการจัดการขยะในขั้นตอนสุดท้าย นอกจากนี้ยังพบว่าในหลายพื้นที่ในเขตตำบลสุเทพ ประชาชนยังต้องใช้บริการภาคเอกชนจัดเก็บขยะ โดยสถานที่พักอาศัยใดต้องการให้หน่วยงานเอกชนเหล่านั้นจัดเก็บขยะ ผู้ใช้บริการจะต้องเสียค่าจัดเก็บรายเดือน หรือรายครั้ง แต่ปรากฏว่าการจัดเก็บของผู้จัดเก็บนั้นจัดเวลาจัดเก็บไม่แน่นอน ทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศเพิ่มขึ้น

4) สถานที่อยู่อาศัยต่าง ๆ ควรจัดหาถึงรองรับขยะอันตราย และแยกขยะแต่ละลักษณะออกจากกัน ทั้งนี้เพราะง่ายต่อการจัดเก็บของเทศบาล หรือหน่วยงานอื่นที่รับภาระการจัดเก็บขยะของท้องถิ่น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยในอนาคต

- 1) ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการสารอันตรายในครัวเรือนของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำแนกตามแขวงต่าง ๆ
- 2) ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการจัดการสารอันตรายของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงใหม่